

Rachunki leśne w Polsce w 2019 r.

30.11.2021 r.

Dynamika produkcji globalnej
działu leśnictwa i pozyskiwanie
drewna (2018=100)

Według metodologii Europejskich Rachunków Leśnych (EFA), produkcja globalna leśnictwa i pozyskiwanie drewna w Polsce w 2019 r. wyniosła 22,9 mld zł i w stosunku do roku poprzedniego spadła o 4,0%.

Bilans gruntów leśnych

W końcu 2019 r. powierzchnia gruntów leśnych w Polsce wyniosła 9462,9 tys. ha i w ciągu roku zwiększyła się o 3,4 tys. ha. W wyniku przeklasyfikowania gruntów nieleśnych na grunty leśne przybyło 1,2 tys. ha, natomiast z powodu wylesień ubyło niespełna 0,5 tys. ha gruntów leśnych.

Powierzchnia gruntów leśnych w lasach dostępnych dla pozyskiwania drewna w końcu 2019 r. wyniosła 9156,9 tys. ha i stanowiła, podobnie jak rok wcześniej, 96,8% powierzchni gruntów leśnych ogółem.

Tablica 1. Bilans powierzchni gruntów leśnych w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Lasy dostępne dla pozyskiwania drewna	Lasy niedostępne dla pozyskiwania drewna
	w tys. ha		
Powierzchnia otwarcia	9459,5	9153,7	305,8
Zalesienia	1,2	1,2	0,0
Wylesienia	0,5	0,5	0,0
Zmiany w użytkowaniu	0,0	-0,2	0,2
Pozycja bilansująca	2,7	2,7	0,0
Powierzchnia zamknięcia	9462,9	9156,9	306,0

Wartość gruntów leśnych w końcu 2019 r. ukształtowała się na poziomie 38,9 mld zł i w stosunku do zanotowanej przed rokiem wzrosła o 0,9%. Wartość gruntów leśnych dostępnych dla pozyskiwania drewna wyniosła 37,6 mld zł, co stanowiło 96,6% wartości gruntów leśnych ogółem.

Wartość gruntów leśnych w końcu 2019 r. wyniosła 38,9 mld zł

Tablica 2. Bilans wartości gruntów leśnych w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Lasy dostępne dla pozyskiwania drewna	Lasy niedostępne dla pozyskiwania drewna
Powierzchnia otwarcia	38535,6	37218,4	1317,2
Zalesienia	5,0	5,0	0,0
Wylesienia	2,2	2,2	0,0
Zmiany w użytkowaniu	0,0	-0,9	0,9
Przeszacowanie	453,6	438,1	15,5
Pozycja bilansująca	-97,6	-92,3	-5,3
Powierzchnia zamknięcia	38894,4	37566,1	1328,3

Bilans zasobów drzewnych na pniu

Zasoby drzewne na pniu w polskich lasach w końcu 2019 r. wyniosły 2656,1 mln m³ i w ciągu roku zwiększyły się o 0,4%. W wyniku rocznego przyrostu miąższości drzewostanów, skorygowanego o śmiertelność drzew, przybyło 79,6 mln m³ drewna na pniu (o 4,1% mniej niż w 2018 r.), podczas gdy pozyskano 53,0 mln m³ (o 7,1% mniej niż rok wcześniej). Zasoby drzewne na pniu dostępne dla pozyskiwania drewna w końcu 2019 r. wyniosły 2548,6 mln m³ i stanowiły 96,0% ogółu zasobów drzewnych na pniu.

Tablica 3. Bilans zasobów drzewnych na pniu w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Lasy dostępne dla pozyskiwania drewna	Lasy niedostępne dla pozyskiwania drewna
Zasób otwarcia	2645057,4	2537467,3	107590,1
Przyrost netto	79563,8	76909,4	2654,4
Pozyskanie drewna (z korą)	52958,0	52725,0	233,0
Straty	1024,9	924,2	100,7
Zmiany w użytkowaniu	0,0	-79,7	79,7
Pozycja bilansująca	-14544,2	-12006,8	-2537,4
Zasób zamknięcia	2656094,1	2548641,0	107453,1

W końcu 2019 r. wartość produkcyjna zasobów drzewnych na pniu w lasach dostępnych dla pozyskiwania drewna osiągnęła 315,4 mld zł. W ciągu roku, w wyniku przyrostu netto miąższości drzewostanów, wartość ta wzrosła o 9,5 mld zł, pozyskano natomiast drewno o wartości 7,3 mld zł.

Wartość zasobów drzewnych w lasach dostępnych dla pozyskiwania drewna w końcu 2019 r. wyniosła 315,4 mld zł

Tablica 4. Bilans wartości zasobów drzewnych na pniu w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Lasy dostępne dla pozyskiwania drewna	Lasy niedostępne dla pozyskiwania drewna
		w mln zł	
Zasób otwarcia	318861,8	303096,7	15765,1
Przyrost netto	9895,7	9493,8	401,9
Pozyskanie drewna (z korą)	7284,4	7252,4	32,0
Straty	128,1	112,6	15,5
Zmiany w użytkowaniu	0,0	-12,9	12,9
Przeszacowanie	3753,7	3568,1	185,6
Pozycja bilansująca	6833,7	6621,6	212,1
Zasób zamknięcia	331932,4	315402,3	16530,1

W końcu 2019 r. w lasach niedostępnych dla pozyskiwania drewna, których powierzchnia wyniosła 306,0 tys. ha, znajdowało się 107,5 mln m³ zasobów drzewnych, co stanowiło 4,0% ogółu zasobów. Potencjalna wartość produkcyjna tych zasobów ukształtowała się na poziomie 16,5 mld zł.

Rachunki ekonomiczne działu leśnictwo i pozyskiwanie drewna

W 2019 r. produkcja globalna działu leśnictwo i pozyskiwanie drewna (zgodnie z EFA) wyniosła 22,9 mld zł, z czego wartość produkcji wyrobów charakterystycznych dla działalności leśnej stanowiła 19,8 mld zł, a usług związanych z leśnictwem i pozyskiwaniem drewna – 1,9 mld zł.

W analizowanym okresie wartość produkcji globalnej, wynikająca z rocznego przyrostu miąższości drzewostanów w lasach dostępnych dla pozyskiwania drewna, wyniosła 9,5 mld zł. Produkcja drewna nieobrobionego osiągnęła wartość 9,3 mld zł, w tym 95,3% stanowiło drewno okrągłe.

Produkcja globalna działu leśnictwo i pozyskiwanie drewna w 2019 r. wyniosła 22,9 mld zł (według EFA)

Tablica 5. Produkcja globalna działu leśnictwo i pozyskiwanie drewna w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł
OGÓŁEM	22916,7
w tym produkcja na własne cele finalne	16,4
Wyroby charakterystyczne dla leśnictwa i pozyskiwania drewna	19786,2
drzewa, sadzonki i nasiona drzew i krzewów leśnych	9525,4
sadzonki i nasiona drzew i krzewów leśnych	31,6
drzewa leśne	9493,8

Tablica 5. Produkcja globalna działu leśnictwo i pozyskiwanie drewna w 2019 r. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł
Wyroby charakterystyczne dla leśnictwa i pozyskiwania drewna (dok.)	
drewno nieobrobione	9298,0
drewno okrągłe	8861,4
drewno opałowe	436,6
dziko rosnące produkty leśne, z wyłączeniem drewna	962,8
Usługi związane z leśnictwem i pozyskiwaniem drewna	1863,3
Produkty działalności drugorzędnej	1267,2

W 2019 r. zużycie pośrednie w analizowanym dziale wyniosło 15,6 mld zł. Znaczną jego część stanowiło zużycie drzew, sadzonek, nasion drzew i krzewów leśnych (o wartości 7,3 mld zł), z czego zdecydowana większość to drzewa usunięte z lasów dostępnych dla pozyskiwania drewna. W zużyciu pośrednim istotną pozycję stanowią również usługi charakterystyczne dla działalności leśnej, których wartość w omawianym roku osiągnęła 2,0 mld zł.

Tablica 6. Zużycie pośrednie w dziale leśnictwo i pozyskiwanie drewna w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł
OGÓŁEM	15563,7
Drzewa, sadzonki i nasiona drzew i krzewów leśnych	7253,5
Energia, smary	342,3
Nawozy i polepszacze gleby	186,5
Środki ochrony roślin, pestycydy	29,5
Usługi charakterystyczne dla leśnictwa i pozyskiwania drewna	2001,0
Konserwacja i naprawy maszyn, urządzeń i środków transportu	419,7
Konserwacja i naprawy budynków	669,6
Usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM)	56,5
Pozostałe towary i usługi	4605,1

W 2019 r. wartość dodana brutto w dziale leśnictwo i pozyskiwanie drewna ukształtowała się na poziomie 7,4 mld zł, a wartość dodana netto – 6,6 mld zł. Nakłady pracy w analizowanym dziale wyniosły 52,2 tys. rocznych jednostek pracy¹, w tym osób samozatrudnionych – 8,4 tys. rocznych jednostek pracy.

¹ Umowna jednostka nakładów pracy oznacza ekwiwalent pełnego etatu. W Polsce jest to 2120 godzin.

Wyjaśnienia metodologiczne

Rachunki środowiskowe i ekonomiczne dla lasów w Polsce opracowywane są zgodnie z metodologią Europejskich Rachunków Leśnych (EFA). Stanowią one sektorowy rachunek satelitarny do rachunków narodowych, rozszerzając je o dodatkowe informacje charakterystyczne dla działalności leśnej.

Dane na temat lasów przedstawiono w podziale na lasy dostępne i niedostępne dla pozyskiwania drewna². Podział ten umożliwia wyodrębnienie wielkości zasobów leśnych, które mogą być wykorzystywane produkcyjnie. Oszacowanie wartości produkcyjnej tych zasobów jest niezbędne do zaprezentowania roli lasów w gospodarce narodowej.

Wartość produkcyjną można przypisać jedynie lasom dostępnym dla pozyskiwania drewna, jej określenie dla lasów niedostępnych ma jedynie wymiar hipotetyczny i związany jest z teoretyczną możliwością włączenia tych zasobów do zasobów wykorzystywanych produkcyjnie.

Wycena przyrostu zasobów drewna na pniu w lasach dostępnych dla pozyskiwania drewna umożliwia włączenie tej wartości do produkcji globalnej działu leśnictwo i pozyskiwanie drewna. W rachunkach leśnych w Polsce przyjęto metodę brutto określenia produkcji globalnej leśnictwa. Oznacza to, że ujęta jest w niej wartość rocznego przyrostu miąższości drzewostanów w lasach dostępnych dla pozyskiwania drewna pomniejszona o straty wynikające ze śmiertelności drzew. W zużyciu pośrednim natomiast uwzględniona została wartość usuniętego drewna z lasów dostępnych dla pozyskiwania drewna w danym roku. Dane w ujęciu wartościowym podano w cenach bieżących.

W prezentowanych tablicach, zalesienia obejmują zmiany w powierzchni gruntów dotychczas nieleśnych uznanych w danym roku za grunty leśne, jak również inne przyczyny przyrostu tej powierzchni (np. sukcesja). Wylesienia natomiast to zmniejszenia powierzchni gruntów leśnych wynikające z wyłączenia tych gruntów z użytkowania leśnego. Zmiany w użytkowaniu gruntów leśnych odzwierciedlają zmiany kategorii lasów z dostępnych na niedostępne dla pozyskiwania drewna lub odwrotnie. Pozostałe zmiany obejmują zmiany wartości w efekcie zmian cen (przeszacowanie), straty (pożary, straty w procesie pozyskania) oraz wielkość bilansującą.

Przyrost netto zasobów drewna na pniu oznacza zwiększenie w ciągu roku miąższości drzewostanów w wyniku naturalnych procesów wzrostu, skorygowane o wielkość zmiany w danym roku zasobu (miąższości) drzew martwych stojących i leżących (tzw. śmiertelność).

Dane za lata 2016–2018 zaprezentowane w poprzednich edycjach informacji sygnalnej „Rachunki leśne w Polsce” zostały zrewidowane ze względu na benchmarkingową rewizję rachunków narodowych, a także zmianę sposobu ujmowania pozyskania drewna. Do 2018 r. wykazywano je bez kory, a od 2019 r. – z korą. Zrewidowane dane za lata 2016–2018 są dostępne w Ośrodku Statystyki Środowiska, Przyrody i Leśnictwa Urzędu Statystycznego w Białymstoku – OSSPiL@stat.gov.pl, jak również w bazie danych Eurostatu – <https://ec.europa.eu/eurostat/web/forestry/data/database>.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

² Lasy niedostępne dla pozyskiwania drewna są to lasy, w których istnieją istotne ograniczenia w pozyskiwaniu drewna. W Polsce za lasy niedostępne dla pozyskiwania drewna przyjęto lasy w parkach narodowych i rezerwach przyrody.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Białymstoku
Dyrektor Ewa Kamińska-Gawryluk
Tel: 85 749 77 15

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Rocznik Statystyczny Leśnictwa 2020](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Leśnictwo i łowiectwo](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy – Leśnictwo](#)

[Baza danych Eurostatu – Leśnictwo \(Eurostat Database – Forestry\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Powierzchnia gruntów leśnych](#)

[Zasoby drzewne na pniu](#)

[Produkcja globalna](#)

[Zużycie pośrednie](#)

[Wartość dodana brutto](#)